

Internetconsultatie wetswijziging Bevoegdheden schoolonderwijs jonge en oudere kind

27 januari 2021

Inleiding

Met genoemde wetswijziging moet het mogelijk worden dat naast de huidige opleiding aan de Pabo (die gewoon blijft bestaan) er aparte bevoegdheden worden vastgesteld voor schoolonderwijs aan het jonge en oudere kind. Studenten die van deze gerichte opleiding afstuderen zullen minder breed bevoegd zijn: alleen voor het jonge of het oudere kind; ze kunnen niet worden ingezet voor een andere leeftijdsgroep dan die van hun opleiding. De nieuwe wet moet ingaan per schooljaar 2022-23.

Argumenten om de wet te als zodanig te wijzigen: het beter toerusten van leraren op uiteenlopende onderwijsbehoeften en het aantrekkelijker maken van het beroep (om zo het lerarentekort terug te dringen).

Los van bovenstaande, bieden Pabo's nu ook specialisaties aan voor het jonge en oudere kind (naast specialisaties op andere gebieden, zoals sport, burgerschap en techniek). Vanaf september 2020 zijn op zes Pabo's pilots gestart waarbij studenten al bij het begin van de opleiding kunnen kiezen voor een gerichte specialisatie gericht op het jonge of oudere kind. Dit in lijn met het regeerakkoord Rutte III en een aangenomen motie Heerema en Rog. Studenten die deelnemen aan deze pilot zijn na afstuderen wel volledig bevoegd voor het gehele primair onderwijs, net als hun collega's die de 'reguliere' Pabo volgen.

Reactie

VBS en VGS, profielorganisaties voor respectievelijk algemeen bijzonder en gereformeerd onderwijs, zijn tegen.

Het waarom belichten we vanuit de invalshoek van de school en vanuit het aantrekkelijker worden van het beroep.

Invalshoek school

- Een school die het beste wil halen uit een leerling werkt met leerkrachten die kennis hebben van de doorgaande lijn, die kennis van zaken hebben over waar de leerling heen gaat en wat daarvoor nodig is (de hogere groepen) en waar de leerling vandaan komt (de lagere groepen). Hiervoor is het belangrijk dat leraren elkaars professionele taal spreken. Kennis en kunde van de gehele acht jaar is hiervoor essentieel. Met eenzijdig opgeleide leerkrachten wordt het werken zoals beschreven, onnodig moeilijk gemaakt.
- Ongeacht waar het heengaat met het lerarentekort, is het voor een school eenvoudiger om het personeelsplaatje rond te krijgen met personeel dat bevoegd is voor groep 1 tot en met 8. Beperkt inzetbare leerkrachten maken het er niet eenvoudiger op. Ook vervanging bij ziekte en het tijdelijk overnemen van een andere groep gaat alleen wanneer iedereen volledig bevoegd is. Er bestaat dus het gevaar dat we mensen gaan opleiden voor bevoegdheden waar de scholen eigenlijk geen behoefte aan hebben.
- Niet duidelijk in het conceptwetsvoorstel is, of niet teveel vanuit de traditionele basisschool (leerstofjaarklassensysteem) is geredeneerd. Met andere woorden, kunnen de vele pedagogische concepten die ons land rijk is, hiermee uit de voeten?

Deze vraag hoeft nu niet te worden beantwoord, maar zou in de verdere overwegingen wel moeten worden meegenomen.

Invalshoek aantrekkelijker worden van het beroep

- Een specialisatie tijdens de opleiding reeds, kan er zeker toe bijdragen dat het beroep van leraar aantrekkelijker wordt, dat ook meer mannen zich ertoe voelen aangetrokken.
- Niet voor niets lopen er nu pilots (zie de inleiding) die de bestaande specialisaties versterken.
- Het verdient aanbeveling, mede gezien vanuit de Invalshoek van de school (zie boven), hier mee door te gaan. En nog meer maatwerk mogelijk te maken, zodat bijvoorbeeld de aankomende leerkracht die zichzelf nooit regulier met kleuters ziet werken, met minimale inspanning dusdanig wordt opgeleid, dat hij de benodigde kennis van die groep krijgt, waardoor hij wel inzetbaar is in de doorgaande lijn (en voor tijdelijke vervanging bij bijvoorbeeld ziekte).

Tot slot nog enkele losse opmerkingen.

Zoals gezegd lopen er momenteel pilots. Ook komt de commissie Onderwijsbevoegdheden binnenkort met een advies en liggen er de aanbevelingen van mevrouw Van Vroonhoven over de onderwijsarbeidsmarkt. Het lijkt in alle opzichten raadzaam eerst dit alles af te wachten en erbij te betrekken, om vervolgens, na een gedegen consultatie van het onderwijsveld, met iets nieuws te komen.

Overigens moet de nieuwe wet ingaan per 2022-23. De vraag is of deze termijn haalbaar is.

Omdat VBS en VGS tegen de voorgestelde aanpassing van de wet zijn, is het niet noodzakelijk in te gaan op de in de consultatie gestelde vragen 2 (Welke leeftijdsgrens (of jaarlaag-grens) zou u hanteren voor het jonge en het oudere kind – en waarom? Of op welke manier zou u dit willen bepalen?) en 3 (Vindt u het nodig om de toelatingseisen voor de pabo aan te passen aan de nieuwe bevoegdheden? Zo ja, hoe zou u deze willen vormgeven?).

Uiteraard zijn we bereid een en ander nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
namens VBS en VGS,

Edward Moolenburgh
directeur VBS
06 – 102 49 621